

Bortom sinnesfältet

Människans möjlighet att tillägna sig kunskap om den yttre verkligheten, begränsas av perceptionsförmågan hos hennes fem sinnen. Människan kan inte förstå eller uppfatta den totala helheten, då det finns företeelser som är utom räckhåll för hennes sinnen. Det finns alltid en inre dimension att uppleva i den materiella världen. För att övervinna sinnenas begränsning och kunna uppnå en extra inre sensorisk dimension, fordras kontroll över hela det sensoriska fenomenet. Det förutsätter ett överskridande av det fysiska och dess konventionellt uppfattade bilder. När detta sker uppenbaras en större och vackrare bild av verkligheten.

Vanligtvis används en, eller en kombination av, människans fem sinnen för att ta emot och förmedla information om den externa världen i det objektiva medvetandet. I Yoga kallas dessa fem sinnen för kognitiv perception - *jñānendriyas* (*jñāna* = kunskap + *indriya* = instrument) - vilka motsvarar sinnesorganen för lukt, smak, känsel, syn respektive hörsel. Deras uppgift är att samla in och överföra upplevda impulser inom det objektiva medvetandet. Egenskaper hos den mänskliga observationsförmågan gör att objekt uppfattas på olika nivåer, där den enklaste är den vardagliga sensoriska perceptionen. Det är en odefinierad kognitiv förmåga, som medverkar till att öka människans allmänna insikt och som påverkar valet, att handla via jaget eller jag-principen (*aham*), med beslut om handling eller icke-handling.

Det mänskliga medvetandet kan övergripande delas in i två typer: den kännande och den agerande, handlingsmänniskan. "Kännaren" som är jaget, är den centrala av de två. I vanligt sensoriskt tillstånd är jaget i kontakt med

det objektiva medvetandet och aldrig riktigt isolerat. "Handlaren" känner och agerar på impulser, då den blir medveten om något utanför sig själv, ett objekt som framträder hos jaget, eller subjektet. Denna relation mellan subjekt och objekt formar vårt medvetande. Jaget, såsom aktör, blir medveten om något, som skapar önskningar om att bli förverkligat, vilket då genererar sinnebilder i det objektiva medvetandet. Varje bild uppfattad på detta sätt, är en återspeglning av verkligheten, en partiell, segmenterad bild påverkad av den sensoriska förmågans begränsningar. Känslomässig upplevelse är endast en avbild av ett uppfattat objekt.

Den vise Patanjali identifierar tre huvudsakliga typer av sinnesbegränsningar:

- 1) *Suksma* - storleken på objektet
- 2) *Vyavihita* - avståndet som finns mellan subjektet och objektet
- 3) *Viprakrishta* - hinder mellan subjektet och objektet.

Dessa tre villkor definierar de sensoriska fälten. Sinnena arbetar via en kognitiv process som bara kan motta en begränsad mängd känslöimpulser. Det är inte möjligt att skapa en fullständig bild av ett objekt, så länge den kognitiva grunden vilar på ett känslomässigt ofullständigt mönster. De allra flesta människor accepterar detta faktum och anpassar sig till sinnesförmågans begränsningar, medan några drivs att ifrågasätta denna brist och söker fördjupa förmågan.

Människans tankar och tankesätt är huvudsakligen baserade på sensoriska upplevelser och blir därför betingade. Intellectuellt förhållningssätt, resonemang, åsikter, observationer och processer grundas på erfarenheter förvärvade inom sinnesförmågans gränser och begränsas av brist på perception.

Yoga och dess metoder kan flytta gränserna genom att gradvis övervinna de sensoriska begränsningarna och så skapa en helhetssyn av verkligheten.

Behärskningen av sinnena genom Yoga tillåter projicering av sig själv utanför ramen för sinnena, så att sinnet kan minimera Patanjalis tre hinder och få en direkt, extra-sensorisk uppfattning av verkligheten. Denna förmåga erbjuder två möjligheter:

- 1) att ta emot en extern bild utan att den passerar genom sinnena
- 2) att använda sinnenas subtila förmåga utan att utnyttja själva sinnesorganen

Förmågan att förvärva en direkt uppfattning utan att passera via sinnena hör till det supra-sensoriska fenomenet. Detta fenomen kan inte uppnås genom användning av den moderna vetenskapens sofistikerade instrument. Det kan bara påbörjas och uppnås om det grundas i ett genuint beslut att vilja gå utanför sinnevärlden, för att söka uppfatta verkligheten klart och tydligt.